AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search
http://ageconsearch.umn.edu
aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

ECREG STUDIES
Vol. 9, No. 3, 2016
www.ers.edu.pl
PDF OPEN ACCESS
eISSN 2451-182X

ECONOMIC AND REGIONAL STUDIES
STUDIA EKONOMICZNE I REGIONALNE
ISSN 2083-3725 Volume 9, No. 3, 2016

BOOK REVIEW

JEL code: G10

Submitted:
June 2016
Accepted:
July 2016

REVIEW OF THE BOOK ENTITLED "THE EURO ZONE. BETWEEN SCEPTICISM AND REALISM" BY RYSZARD KATA, MAGDALENA CYREK, MAŁGORZATA WOSIEK, TOMASZ POTOCKI AND WŁADYSŁAWA JASTRZĘBSKA, CEDEWU, WARSZAWA 2015, PP. 210

RECENZJA KSIĄŻKI PT. „STREFA EURO. MIĘDZY SCEPTYCYZMEM A REALIZMEM", RYSZARD KATA, MAGDALENA CYREK, MAŁGORZATA WOSIEK, TOMASZ POTOCKI, WŁADYSŁAWA JASTRZĘBSKA, CEDEWU, WARSZAWA 2015, S. 210

Mieczysław Adamowicz

Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Adamowicz M. (2016), *Review of the book entitled "THE EURO ZONE. BETWEEN SCEPTICISM AND REALISM" by Ryszard Kata, Magdalena Cyrek, Małgorzata Wosiek, Tomasz Potocki and Władysława Jastrzębska, CeDeWu, Warszawa 2015, pp. 210/ Recenzja książki pt. „STREFA EURO. MIĘDZY SCEPTYCYZMEM A REALIZMEM", Ryszard Kata, Magdalena Cyrek, Małgorzata Wosiek, Tomasz Potocki and Władysława Jastrzębska, CeDeWu, Warszawa 2015, s. 210.* Economic and Regional Studies, Vol. 9, No. 3, pp. 132-136.

European integration through creating the Euro zone and contemporary world financial crisis are only two important reasons to get familiar with the work "The Euro zone. Between scepticism and realism" elaborated by a team of economists of the University of Rzeszów under the project implemented in cooperation with the National Bank of Poland. The present day nature of this book also stems from the fact that integration-related problems of the European Union continue to grow and get more severe due to the existing crisis in Greece and other problems which are encountered by the Economic Union and the Currency Union. Within the sphere of finances different economic problems are clearly becoming visible which are not always noticed in their early stage. The study of the problems and dilemmas presented in this interesting monograph can be a precious source of information and the basis for actions for countries preparing to enter the Euro zone.

The book constitutes a selection of texts devoted to current problems and challenges encountered by the Economic Union and the Currency Union in a wider context stemming from the consequences of global financial crisis which began in 2007, as well as from adjustments and anti-crisis actions taken by the governments and financial institutions of individual countries.

Integracja europejska poprzez tworzenie strefy euro i współczesny światowy kryzys finansowy to tylko dwa ważne powody aby zainteresować się pracą „Strefa euro. Między sceptycyzmem a realizmem" wykonaną przez zespół ekonomistów Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach projektu realizowanego z Narodowym Bankiem Polskim. Aktualność tej książki wynika również z faktu narastania i zaostrzania się problemów integracyjnych Unii Europejskiej w związku z ciągle trwającym kryzysem w Grecji i innymi problemami jakie napotyka Unia Gospodarcza i Walutowa. W sferze finansów uzewnętrzniają się najwyraźniej różne problemy gospodarcze, które w fazie wczesnej nie zawsze są zauważone. Przestudiowanie problemów i dylematów przedstawionych w tej interesującej monografii może być cennym źródłem informacji i podstawą do działań dla krajów przygotowujących się do wstąpienia do strefy Euro.

Książka stanowi zbiór tekstów poświęconych aktualnym problemom i wyzwaniom, jakie napotyka Unia Gospodarcza i Walutowa na tle szerszego kontekstu wynikającego z następstw globalnego kryzysu finansowego, który rozpoczął się w 2007 r., jak też z działań dostosowawczych i antykryzysowych podejmowanych przez rządy i instytucje finansowe poszczególnych krajów.

Address for correspondence/ Adres korespondencyjny: *prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz, Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska, Sidorska 95/97, 21-500 Biała Podlaska, Poland; phone: +48 83 344-99-05; e-mail: adamowicz.mieczyslaw@gmail.com*

Journal indexed in/ Czasopismo indeksowane w: AGRO, BazEkon, Index Copernicus Journal Master List, ICV 2015: 81.26; Polish Ministry of Science and Higher Education 2015: 9 points/ AGRO, BazEkon, Index Copernicus Journal Master List ICV 2015: 81,26; Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego 2015: 9 punktów. **Copyright:** © 2016 Pope John Paul II State School of Higher Education in Biała Podlaska. All articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0) License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/), allowing third parties to copy and redistribute the material in any medium or format and to remix, transform, and build upon the material, provided the original work is properly cited and states its license.

The authors of the monograph pay attention to the following groups of problems:

- the problem of coordination and consolidation of fiscal policy of member states in the context of fiscal stability and social-economic cohesion of the Euro zone;
- the level of economic and social convergence in the EU and in Euro zone in the context of the analysis of patterns of crises changes in member states;
- threats for full European integration stemming from a diverse development in real revenue and technological convergence of the EU states, including countries of Central-Eastern Europe;
- level of development of financial market as a significant element of progress within social-economic integration of EU;
- challenges of monetary policy of the European Central Bank in the context of debt crises of some member states and stemming from this dilemmas regarding entering the Euro zone.

The monograph consists of five chapters which were placed in the right sequence, enabling a gradual shift to more in-depth knowledge on the discussed topic.

The complex and large first chapter presents the causes and sources of economic instability of the countries forming EMU. A thorough analysis was conducted regarding the causes and scope of the present debt crisis of the public finance sector in the countries of the Euro zone. The current data covering years 2007-2013 concerning GDP, current account balances, public sector deficit, public debt and other macro economic parameters were presented. The authors describe the dysfunction of the institutional system of the European Union, methods of disciplining and coordinating fiscal policies of EMU member states as well as impact of the debt crisis on the institutional zone within the Euro zone.

While presenting the current state and the essence of institutional changes the need and directions of further actions concerning the coordination of policy and strengthening the discipline within this area was shown. The chapter is equipped in adequately selected items of literature. The chapter contains several unique and adequately selected items taken from literature concerning development of threats, fiscal rules, issues related to the supervision and coordination of policy or description and classification of actions and the mechanism of crisis management within the Euro zone. The characteristics of the presented issues is richly illustrated with the statistical data presented both in the form of a tabular overview and a graphic form.

The second chapter is devoted to the analysis of social-economic effects caused by crisis in various countries of the European Union. Both short-term and long-term changes in the area of production, functioning of labour markets and redistribution of revenue were assessed. The impact of crisis on social cohesion in terms of both strong increase and decrease of social inequalities in the countries of the Euro zone and in countries applying their national currencies was tested.

W opracowaniu zwrócono uwagę na następujące grupy problemów:

- problem koordynacji i konsolidacji polityki fiskalnej państw członkowskich w kontekście stabilności fiskalnej i spójności społeczno-gospodarczej strefy euro;
- poziom konwergencji gospodarczej i społecznej UE i strefie euro w kontekście analizy wzorców zmian kryzysowych w państwach członkowskich;
- zagrożenia dla pełnej integracji europejskiej wynikające ze zróżnicowanego postępu w realnej konwergencji dochodowej i technologicznej państw UE, w tym krajów Europy Środkowo -Wschodniej;
- poziom rozwoju rynku finansowego jako istotny element postępu, w integracji społeczno-gospodarczej w UE;
- wyzwania dla polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego w kontekście kryzysu zadłużenia niektórych państw członkowskich oraz wynikające z tego dylematy przystąpienia do strefy Euro.

W monografii wyróżniono pięć rozdziałów ułożonych we właściwej sekwencji umożliwiającej stopniowe przechodzenie do pogłębiania wiedzy w omawianym przedmiocie.

W rozbudowanym objętościowo rozdziale pierwszym przedstawiono przyczyny i źródła niestabilności gospodarczej krajów tworzących UGW. Wnikliwej analizie poddano przyczyny i zakres obecnego kryzysu zadłużenia sektora finansów publicznych w krajach strefy Euro. Przedstawiono aktualne dane obejmujące lata 2007-2013 dotyczące PKB, salda obrotów bieżących, deficytu sektora publicznego i długu publicznego oraz innych parametrów makroekonomicznych. Opisano dysfunkcje systemu instytucjonalnego Unii Europejskiej, sposób dyscyplinowania i koordynacji polityk fiskalnych krajów członkowskich UGW oraz oddziaływanie kryzysu zadłużeniowego na strefę instytucjonalną w strefie euro.

Przedstawiając aktualny stan i istotę zmian instytucjonalnych zarysowano także potrzebę i kierunki dalszych działań dotyczących koordynacji polityki i wzmacniania dyscypliny w tym obszarze. Rozdział zaopatrzony jest w odpowiednio do treści dobraną bibliografię. Rozdział zawiera szereg oryginalnych i odpowiednio dostosowanych, zaczerpniętych z literatury propozycji dotyczących rozwoju zagrożeń, reguł fiskalnych, kwestii związanych z nadzorem i koordynacją polityki czy opisu i klasyfikacji działań oraz mechanizmu zarządzania kryzysowego w strefie euro. Charakterystyka przedstawionych zagadnień jest bogato zilustrowana danymi statystycznymi podanymi zarówno w formie zestawień tabelarycznych jak i formie graficznej.

Rozdział drugi poświęcony został analizie efektów społeczno-ekonomicznych wywołanych kryzysem w różnych krajach Unii Europejskiej. Dokonano oceny zmian krótko i średniookresowych w sferze produkcji, funkcjonowania rynków pracy i redystrybucji dochodów. Badano oddziaływanie kryzysu na spójność społeczną, zarówno silny wzrost jak i spa-

By referring the data on the member states of Euro zone and the countries remaining outside the Economic-Currency Union the comparative method was used. The thesis on the occurrence of differences in anti-crisis reactions in households of these two groups of countries was verified. This chapter demonstrated the concomitance of reaction of particular groups of states to crisis phenomena. The countries of southern Europe found themselves in the most difficult situation (Greece, Spain, Portugal) as well as Baltic states (Latvia, Lithuania, Estonia) and Ireland.

The crisis was far milder in the countries outside the Euro zone, including the countries of Central-Eastern Europe, including countries of strong economies, such as Germany, Great Britain and other countries of western and northern Europe. An important statement is an explanation that intensity of occurrence of crisis phenomena did not decide about belonging to the Euro zone but instead, the general state of economy and the character of the conducted policy.

Research of crisis reactions in countries of different advancement stages of currency integration allows to state that the countries which belong to the Euro zone went through the crisis with more difficulty and came out of it slower. Countries outside of the Euro zone were characterized by higher flexibility of reaction and they eliminated the consequences of the crisis occurring both in economic and social zone. The way of reacting to the crisis and its effects were not, however, clearly related to the type of the currency used in a given country.

The subject of the third chapter was the process of convergence of the countries of the European Union and challenges for further deepening and expanding of integration in Europe. The mainstream of inquiry focuses on economic convergence of the countries of the Central-Eastern Europe with the countries creating the core of the Euro zone and the convergence of peripheral countries of the Euro zone (Greece, Spain, Portugal) with strong economically countries forming the core of the entire union. For the processes of convergence of the new EU countries from Central-Eastern Europe a key matter is an efficient modernization of the production sector through closing the technological and revenue gap whilst within the group of peripheral countries of the Euro zone it especially important to eliminate the breaches of rules of economic integration and combating development stagnation. The chapter presents the empirical research conducted in 18 countries of EU including 11 states which in the years 1999-2001 introduced common European currency and 7 of the countries of Central-Eastern Europe which joined EU in 2004.

The research confirmed that the processes of European integration are deemed to resemble asymmetry stemming from the fact that the grouping is joined by countries of a relatively low level of development of technological advancement. A strategic indicator of real convergence is a degree of closing the technological and revenue gap between

dek nierówności społecznych w krajach strefy Euro i w krajach stosujących waluty narodowe.

Wykorzystano tutaj metodę porównawczą przez odniesieniem danych o krajach członkowskich strefy euro do krajów pozostających poza Unią Gospodarczo -Walutową. Weryfikowano w ten sposób tezę o występowaniu różnic w reakcjach antykryzysowych występujących w gospodarstwach tych dwóch grup krajów. W rozdziale tym wykazano równoczesność reagowania poszczególnych grup państw na zjawiska kryzysowe. W najtrudniejszej sytuacji znalazły się państwa Europy południowej (Grecja, Hiszpania, Portugalia) oraz państwa bałtyckie (Litwa, Łotwa, Estonia) i Irlandia.

Łagodniejszy przebieg kryzysu miał miejsce w krajach spoza strefy euro, w tym w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, a także w krajach o silnych gospodarkach, takich jak Niemcy, Wielka Brytania i inne kraje Europy zachodniej i północnej. Ważną konstatacją jest wyjaśnienie, że o intensywności występowania zjawisk kryzysowych nie decydowała przynależność do strefy euro lecz ogólny stan gospodarki i charakter prowadzonej polityki.

Badania reakcji kryzysowych w państwach o odmiennym zaawansowaniu integracji walutowej pozwalają na stwierdzenie, że państwa przynależne do strefy euro przechodziły kryzys z większą trudnością i wolniej z niego wychodziły. Państwa spoza strefy euro cechowały się większą elastycznością reakcji i łatwiej eliminowały skutki kryzysu występujące zarówno w sferze ekonomicznej jak i społecznej. Sposób reagowania na kryzys i jego skutki nie były jednak wyraźnie związane z rodzajem wykorzystywanej w kraju waluty.

Tematem rozdziału trzeciego był proces konwergencji krajów Unii Europejskiej i wyzwania dla dalszego pogłębiania i rozszerzania integracji w Europie. Główny nurt dociekań skupia się na konwergencji gospodarczej państw Europy Środkowo-Wschodniej z państwami tworzącym trzon strefy euro oraz konwergencji peryferyjnych krajów strefy Euro (Grecja, Hiszpania, Portugalia) z silnymi gospodarstwami krajami tworzącym trzon całego układu. Dla procesów konwergencji nowych krajów UE z Europy Środkowo-Wschodniej istotną sprawą jest skuteczna modernizacja sektora wytwórczego poprzez domykanie luki technologicznej i dochodowej, podczas gdy w grupie krajów peryferyjnych strefy euro ważne jest szczególnie eliminowanie naruszania zasad integracji gospodarczej i przezwyciężanie stagnacji rozwojowej. Rozdział zawiera prezentację wyników badań empirycznych prowadzonych w 18 krajach UE w tym w 11 krajach, które w latach 1999-2001 wprowadziły wspólną walutę europejską oraz w 7 krajach Europy Środkowo-Wschodniej, które przystąpiły do UE w 2004 roku.

Badania wykazały, że procesy integracji europejskiej noszą znamiona asymetryczności wynikającej z tego, że do ugrupowania dołączone są kraje o relatywnie niższym poziomie rozwoju zaawansowania technologicznego. Strategicznym wyznacznikiem realnej konwergencji staje się stopień domknięcia luki technologicznej i dochodowej między gospo-

economies occurring in developed households which can be revived not only through the process of investment combat, but also, or perhaps even more so, through a diffusion of innovations necessary for creating internal development. A key challenge for continuing convergence processes is also overcoming developmental stagnation of countries of Southern Europe by countries which are more consistent in following common rules and principles of financial integration.

The fourth chapter focuses on the impact of financial crisis on the level of development of financial system in Poland as compared with the Euro zone and the selected countries of the world. The analysis of financial system comprises the following dimensions of development: scope- relative and absolute size of financial system; access-possibility of access to individual services; efficiency in the context of functions fulfilled by the system and stability. Measures of the level of development in the single and multiple dimensional perspective for the years 1999-2001 were presented. The financial system was analysed on the basis of the bank and market model.

The authors of the book drew attention to the fact that financial crisis revealed weaknesses of EU economies, especially those which were preparing to join the common currency. It was noted that Poland, regardless of the method of assessment, makes up for the development distance towards richer countries of EU in all dimensions, although the development and efficiency gap towards EU integration is still significant. The last crisis showed that in the average dimension the biggest changes took place in the area of access within the banking model and stability within the market model. The chapter showed the benefits of taking a the multi-dimensional approach towards the analysis of financial system. The chapter contains a rich research annex.

The final, fifth chapter presents current challenges for the monetary policy of the European Central Bank and dilemmas of accession of Poland into the Euro zone. When diagnosing the economic situation of the Euro zone an attempt was made to explain to what degree the crisis stems from economic internal conditionings and to what degree from the weaknesses of institutional solutions. A degree to which a situation depended on the efficiency of monetary policy of ECB or on the coordination efficiency in the fiscal zone between member states of the Euro zone was considered. Special attention was paid to the causes and the course of crisis in the countries of the PIGS group (Portugal, Ireland, Greece and Spain) as well as creating banking union as a reaction of EMU to the financial crisis in the area of institutional infrastructure of the banking sector. Within the frames of the conducted analysis three related filars of the Banking Union were characterized: effective single supervisory mechanism, effective single restructuring operations and bank resolution mechanism and single system of covered deposits. The research findings reported in the book indicated that the world financial crisis transfered onto the area of European Currency Union, revealed a number

darkami wstępującymi a gospodarstwami rozwiniętymi, którą można ożywić nie tylko przez proces przezwyciężania inwestycyjnego lecz także, a może nawet bardziej, przez dyfuzję innowacji potrzebnych do kreowania rozwoju wewnętrznego. Istotnym wyzwaniem dla kontynuacji procesów konwergencji jest też przezwyciężenie stagnacji rozwojowej krajów Europy Południowej przez kraje bardziej konsekwentne przestrzeganie wspólnych reguł i zasad integracji finansowej.

W rozdziale czwartym przedstawiono wpływ kryzysu finansowego na poziom rozwoju systemu finansowego w Polsce na tle strefy euro i wybranych krajów świata. W analizie systemu finansowego uwzględniono wymiary rozwoju: zasięg - względną i bezwzględną wielkość systemu finansowego; dostęp – możliwość dostępu do poszczególnych usług; efektywność w kontekście wypełnionych przez system funkcji oraz stabilność. Przedstawiono mierniki poziomu rozwoju w ujęciu jedno i wielowymiarowym dla lat 1990-2011. System finansowy analizowano w oparciu o model bankowy i model rynkowy.

W pracy zwrócono uwagę, że kryzys finansowy obnażył szereg słabości gospodarek UE, szczególnie tych, które przygotowują się do przyjęcia wspólnej waluty. Wykazano, że Polska niezależnie od sposobu oceny odrabia dystans rozwojowy w stosunku do zamożnych krajów UE we wszystkich wymiarach chociaż luka rozwojowa i efektywnościowa w stosunku do integracji unijnej jest wciąż znacząca. Ostatni kryzys wykazał, że w wymiarze uśrednionym największe zmiany zaszły w sferze dostępu w modelu bankowym i stabilności w modelu rynkowym. W rozdziale wykazano korzyści podejścia wielowymiarowego do analizy systemu finansowego. Rozdział zawiera bogaty aneks badawczy.

Ostatni rozdział piąty przedstawia aktualne wyzwania dla polityki pieniężnej Europejskiego Banku Centralnego oraz dylematy akcesji Polski do strefy euro. Diagnozując sytuację gospodarczą strefy euro podjęto próbę wyjaśnienia, w jakim stopniu kryzys strefy euro wynika z gospodarczych uwarunkowań wewnętrznych a w jakim stopniu ze słabości rozwiązań instytucjonalnych. Rozważano też w jakim stopniu sytuacja zależała od skuteczności polityki pieniężnej EBC, a w jakich od sprawności koordynacyjnej w sferze fiskalnej między krajami członkowskimi strefy euro. Szczególną uwagę zwrócono na przyczyny i przebieg kryzysu w krajach grupy PIGS (Portugalia, Irlandia, Grecja i Hiszpania), a także na tworzenie unii bankowej jako reakcji UGW na kryzys finansowy w obszarze infrastruktury instytucjonalnej sektora bankowego. W ramach przeprowadzonej analizy scharakteryzowano trzy powiązane filary Unii Bankowej: jednolity mechanizm nadzorczy (SSM), jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków (SRM) oraz jednolity system gwarantowanych depozytów (SDGS). Przeprowadzone i zaprezentowane w książce badania wykazały, iż światowy kryzys finansowy przeniesiony na obszar Europejskiej Unii Walutowej wykazał szereg słabości instytucjonalnych i strukturalnych strefy euro, podważył stabilność wspólnego obsza-

of institutional and structural weaknesses of the Euro zone, undermined the stability of modern currency area and contributed to appearance of debt crisis of the so called peripheral countries. The consequences of the crisis also increased the caution of countries preparing to enter the Currency Union and most likely caused the process of expanding the Euroland in the future. The concerns about entering the Euro zone appeared also in Poland, which not being fully compliant with the criteria of real and nominal convergence and with a lack of adjustments to the sphere of monetary policy, postponed the date of introducing the common Euro currency for an indefinite period of time.

I am convinced that the monograph of Rzeszów economists presented in the overview, devoted to the Euro zone and the issues related to it, constitutes a valuable bibliographic item for the employees of the financial sector, students of financial faculties and European sciences as well as scientists researching the problems of international and global integration.

ru walutowego oraz przyczynił się do pojawienia się kryzysu zadłużeniowego tzw. krajów peryferyjnych. Skutki kryzysu wzmogły też ostrożność krajów przygotowujących się do wstąpienia do Unii Walutowej i zapewne spowodowały proces rozszerzania Eurolandu w przyszłości. Obawy przez wstąpienie do strefy euro ujawniły się także w Polce, która nie wypełniając w pełni kryteriów konwergencji realnej i nominalnej oraz braku dostosowań w sferze polityki monetarnej, przesunęła na nieokreślony termin datę procesu wprowadzenia w kraju wspólnotowej waluty euro.

Wyrażam przekonanie, ze przedstawiona w zarysie monografia rzeszowskich ekonomistów, poświęcona strefie euro i wiążącym się z nią problemów stanowi wartościową pozycję bibliograficzną dla pracowników sektora finansowego, studentów na kierunkach finansów i europeistyki oraz pracowników nauki zgłębiających problemy integracji międzynarodowej oraz globalizacji.